

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित
ग्राहक तक्रार निवारण मंच
कोल्हापूर परिमंडळ, कोल्हापूर यांचे समोर

ग्राहक तक्रार क्र. २७८-२०१०/

दिनांक :

श्री. तानाजी आबासो बाबर,
मु.पो. जत, ता. जत, जि. सांगली

अर्जदार

विरुध्द

- १) कार्यकारी अभियंता (का.) तथा नोडल ऑफीसर,
म.रा.वि.वितरण कं.लि., संवसु मंडळ कार्यालय,
मंडल कार्यालय, विश्रामबाग, सांगली
- २) कार्यकारी अभियंता
म.रा.वि.वि. कंपनी मर्यादित,
विभागीय कार्यालय, कवठे महाकाळ, जि. सांगली
- ३) सहाय्यक अभियंता,
म.रा.वि.वि. कंपनी मर्यादित,
उप विभागीय कार्यालय, जत, जि. सांगली

विरुध्द पक्षकार

कोरम :-

- १) श्री. बी.जी. पवार, अध्यक्ष,
- २) श्री. जी.बी.पानकर, सदस्य-सचिव
- ३) श्री. जी.सी. लेले, सदस्य

महाराष्ट्र राज्य विद्युत नियामक आयोग
(ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल)
विनियम २००६ मधील ८.२ चे तरतुदीनुसार

न्याय निर्णय

श्री. बी.जी. पवार, अध्यक्ष, ग्रा.त.नि.मंच, कोल्हापूर खालील प्रमाणे न्याय निर्णय देत आहेत.

श्री. तानाजी आबासो बाबर, मु.पो. जत, ता. जत, जि. सांगली यांनी मंचाकडे अनुसूची अ मध्ये महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम २००६ चे कलम ६.१० नुसार वितरण कंपनीविरुध्द दि. २०.१०.२०१० ला तक्रार दाखल केली. त्याचा तपशील खालील प्रमाणे -

तक्रारदार ग्राहकाने जत येथील गट क्र. १७/४ मध्ये शेतीपंपासाठी वीज मागणी दि. २.७.२०१० ला अर्ज करून प्रोसेसिंग फी रु. ५०/- पावती क्र.८०२७६०१ नुसार दि. २.७.२०१० ला भरली. ग्राहकाचे म्हणण्यानुसार त्यांना कृती मानके विनियमातील तरतुदीनुसार मुदतीत चलन मिळाले नाही. त्यामुळे त्यांनी प्रथम अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष, सांगली येथे तक्रार क्र. ३०६ दि. २३.७.२०१० ला दिली.

ग्राहकाने अर्जाच्या मंजूरीसाठी शाखा कार्यालय जत यांचेकडे चौकशी केली असता सन २००२ मधील गट क्र. १७/४ मधील श्री. रामचंद्र भिमराव पवार यांचे एक शेतीपंप वीज कनेक्शन थकबाकीसाठी वितरण कंपनीने कायमस्वरूपी बंद केले आहे, त्यामुळे तक्रारदार यांना वीज पुरवठा मंजूर करता येणार नाही असे त्यांना तोंडी सांगितले. ग्राहकाचे म्हणण्यानुसार त्यांचा व श्री. पोवार यांचा जमिनीच्या वादात कोर्ट दावा होता व हा दावा तक्रारदार ग्राहकाच्या बाजूने झालेवर सदर हिश्याची जमिनीची मालकी त्यांच्याकडे आहे. मात्र वि.प.कडून श्री. पवार यांचे नावे असणारी सन २००२ च्या थकबाकीची निम्मी रक्कम भरावी नंतरच वीज कनेक्शनला मंजूरी मिळेल असे तोंडी सांगण्यात येत असल्याचे म्हटले आहे. ग्राहकाच्या म्हणण्यानुसार त्यांचा व श्री. पवार यांचा कांहीही संबंध नाही. वितरण कंपनीने जर त्यांचे नावे थकबाकी असेल तर जरूर ती कारवाई करावी पण श्री. पवार यांचे नावे असलेल्या थकबाकीसाठी विद्युत अधिनियम २००३ च्या कलम ५६(२) नुसार वितरण कंपनी श्री. पोवार ऐवजी त्यांना थकबाकीसाठी जबाबदार धरत असेल तर अशी कृती वरील विनियमाचे विपरीत आहे. ग्राहकाने सिव्हील सूट क्र. १४७/१९९८ मधील न्यायालयाच्या निर्णयाची प्रत जोडली आहे. तसेच त्याच जागेतील एकाच्या थकबाकीसाठी दुसऱ्याच्या वीज मागणी अर्जास मंजूरी नाकारता येणार नाही असे म्हटले आहे व या संदर्भात मा. विद्युत लोकपाल यांचा २०.९.२०१० चा केस क्र. ११८/२०१० मधील आदेश अर्जासोबत जोडला आहे. तसेच अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष, सांगली यांचेकडे दि. २३.७.२०१० ला रितसर तक्रार दाखल करूनही कक्षाने आजतागायत आदेश पारीत केलेला नाही. तक्रारदाराने अर्जाच्या पॅरा ८ मध्ये वीज पुरवठा कृती मानकामधील विहित कालावधीत न दिल्यामुळे वितरण कंपनीने कृती मानकाचा भंग केलेला आहे त्यामुळे विलंबाबाबत विनियमातील तरतुदीनुसार ग्राहक भरपाई मिळावी, वितरण वाहिनीचा विस्तार नसून फक्त सर्व्हिस कनेक्शन आहे आणि ते जर मंजूर झाले असते तर त्यांना यावर्षी पीकपाणी करता आले असते. त्यामुळे झालेले नुकसान व मानसिक त्रासापोटी रु.५,०००/- मंजूर व्हावेत अशी विनंती केली आहे.

वितरण कंपनीने आपल्या दि. २३.११.२०१० च्या लेखी अहवालात ग्राहकाने आपल्या शेतीपंप कनेक्शनसाठी अनामत रक्कम दि. २.७.२०१० रोजी भरलेली आहे व त्यांना दि. ११.११.२०१० रोजी चलन दिलेले आहे. ग्राहकाने दि. १४.११.२०१० ला चाचणी अहवाल दिलेला असून त्याचदिवशी त्यांना वीज कनेक्शन दिलेले आहे. त्यामुळे तक्रारदार ग्राहकाने मागितलेली मानसिक त्रासापोटी रु. ५०००/- ही मागणी मान्य करण्यात येवू नये.

प्रस्तुत तक्रारीची सुनावणी मंचासमोर दि. ३.१२.२०१० रोजी घेतली असता तक्रारदार गैरहजर, ग्राहक प्रतिनिधी श्री. खापरे उपस्थित (अधिकारपत्र दिले नाही). वि.प.तर्फे अंतर्गत कक्षाचे नोडल ऑफीसर श्री. क्षिरसागर उपस्थित. श्री. खापरे यांनी ग्राहकाने वीज पुरवठ्यासाठी वि.प.कडे दि. २.७.२०१० ला अर्ज दिला आहे. श्री. पोवार यांच्या थकबाकीशी ग्राहकाचा कांहीही संबंध नसून अशी थकबाकी भरण्यास ग्राहक बांधील नाही. या उलट वि.प.तर्फे तक्रारदारास दि. ११.११.२०१० रोजी चलन दिलेले आहे. ग्राहकाने दि. व त्यांना १४.११.२०१० ला वीज कनेक्शन दिलेले आहे असे सांगितले. ग्राहक प्रतिनिधी यांनी सुनावणीचेवेळेस मंचासमोर लेखी अर्ज देवून तक्रारदारास वीज जोडणी न मिळाल्यामुळे झालेल्या नुकसानीबद्दल व मानसिक त्रासापोटी रु. ५०००/- भरपाई मिळावी अशी मागणी केली आहे. भविष्यात या जागी असलेल्या थकबाकीसाठी वितरण कंपनीने या अर्जदारास जबाबदार धरता येणार नाही असा आदेश मिळावा तसेच सर्व्हिस कनेक्शन मंजूरीस झालेल्या विलंबाबाबत कृती मानके विनियमानुसार ग्राहक भरपाई मिळावी अशी मंचाकडे विनंती केली आहे. खालील मुद्दा निर्णयासाठी उपस्थित होत आहे.

मुद्दा क्र. १) ग्राहकाने मागणी केल्याप्रमाणे विलंबापोटी भरपाई मिळणेस ते हक्कदार आहेत काय ?

उत्तर : होय

मुद्दा क्र. २) ग्राहकाची नुकसान व मानसिक त्रासापोटी रु.५०००/- ची मागणी मंजूर करणे योग्य होईल काय ?

उत्तर : नाही

कारणमिमांसा

उभयबाजूंच्या लेखी कथनानुसार व मंचासमोर तोंडी प्रतिपादन केल्याप्रमाणे ग्राहकाने शेतीपंपासाठी वीज मागणी दि. २.७.२०१० ला अर्ज करून प्रोसेसिंग फी रु.५०/- स्पष्ट होते. तक्रारदारास चलन देण्यास झालेल्या विलंबाबाबत वि.प.ने कुठलेही स्पष्टीकरण दिलेले नाही. ग्राहकाने तक्रारीत म्हटल्याप्रमाणे श्री. रामचंद्र भिमराव पवार यांच्या कनेक्शनवरील निम्मी थकबाकी भरण्याबाबत वि.प.ने तोंडी कल्पना दिली होती. त्या थकबाकीशी तक्रारदाराचा कुठलाही संबंध नसल्याने त्यांनी त्याचा भरणा केलेला नाही. ग्राहकाचे जमिनीबाबत दिवाणी दावा क्र. १४७/१९९८ याचा निर्णय ग्राहकाच्या बाजूने दि. २२.२.२००७ रोजी झालेला आहे. त्यानंतर ३ वर्षांनंतर ग्राहकाने वीज जोडणीसाठी अर्ज केला आहे. कृती मानके तरतुदीनुसार ग्राहकास दि. १.८.२०१० रोजी चलन देणे आवश्यक होते ते दिले नाही. दि. १.८.२०१० ते दि. ११.११.२०१० या कालावधीतील १४ आठवड्यांच्या विलंबापोटी प्रति आठवडा रु. १००/- या प्रमाणे एकूण रु. १४००/- भरपाई देणेस वि.प. जबाबदार आहे. विलंबाबाबत वि.प.ने कुठलेही स्पष्टीकरण दिले नाही. त्यामुळे मुद्दा क्र. १ चे उत्तर होय असे देण्यात येत आहे.

ग्राहकाने आपल्या तक्रारीत वितरण कंपनीकडून झालेल्या नुकसानीबद्दल व मानसिक त्रासाबद्दल रु. ५०००/- भरपाई मंजूर व्हावी अशी मागणी केली आहे. वितरण कंपनीने ती मागणी मान्य करू नये अशी विनंती केली आहे. दि. १.८.२०१० ला चलन दिले असते तरी ग्राहकाने चाचणी अहवाल देणे, संयुक्त पाहणीत विजेची उपलब्धता व प्राधान्यक्रमाचा विचार करतां व तक्रारीच्या काळातील शेती उत्पन्न विचारात घेतले तरी निव्वळ रु. ५०००/- उत्पन्न ग्राहकाचे बुडाले हे मान्य करता येत नाही. कारण ग्राहकाचे नुकसान किती व मानसिक त्रासापोटी किती याची वेगळी फोड भरपाई मागतांना दिलेली नाही. मानसिक त्रासापोटी भरपाईची रक्कम टोकन स्वरूपात १/- रुपया देखील असू शकते. क्व ग्राहकाचा मागणी करण्याचा प्रश्न आहे. दिवाणी कोर्टाने जमीन वाटणीतील कब्जा दि. २२.२.२००७ ला ग्राहकाच्या बाजूने मंजूर केला आहे. कदाचित दिवाणी कोर्टाने दिलेल्या निर्णयावर अपीलही झाले असण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. तरीही तक्रारदारास दि. १.८.२०१० पर्यंत चलन न देण्याच्या कृती बाबत वि.प.ने कुठलाही खुलासा केलेला नाही. श्री. रामचंद्र भिमराव पवार यांच्या थकबाकीपोटी ग्राहकाने मागणी केली असेल तर विद्युत पुरवठा संहिता व पुरवठ्या इतर अटी विनियम २००५ मधील तरतुदीनुसार विहित नाही किंवा फारतर विनियम १०.५ खाली त्या रकमेची जबाबदारी येऊ शकते, परंतु तशी ही केस नाही. ग्राहकाने दि. २०.१०.२०१० च्या तक्रारीत वि.प.ने त्यास तोंडी सांगितले की, श्री. पवार यांच्या नांवे सन २००२ च्या थकबाकीची निम्मी रक्कम भरावी तरच त्यांना विद्युत पुरवठा मंजूर करण्यात येईल, त्यामुळे ग्राहकाचे नुकसान होण्याचा प्रश्नच येत नाही. कृती मानके विनियमातील तरतुदीनुसार विलंबापोटी भरपाई देणेस वि.प. जबाबदार आहे. त्यामुळे मानसिक त्रासापोटी वेगळी भरपाई ग्राहकास वि.प.कडून मागण्याचा हक्क नाही अशी भरपाई मिळणेस तो हक्कदार नाही. त्यामुळे मुद्दा क्र. २ चे उत्तर नाही असे देण्यात येवून ग्राहकाची नुकसान व मानसिक त्रासापोटी भरपाईची मागणी फेटाळण्यात येत आहे.

तक्रारदार ग्राहकास दि. १४.११.२०१० ला वीज जोडणी मिळाली आहे. ग्राहकाची विलंबापोटी भरपाईची मागणी मान्य करण्यात आली आहे. ग्राहकाने प्रस्तुत तक्रारीत मा. लोकपाल यांच्या केस क्र. ११८/२०१० मधील दि. २०.९.२०१० आदेशाचा संदर्भ दिला आहे तो या ठिकाणी लागू होत नाही, कारण ग्राहकाने फक्त भरपाई मागितली आहे, वीज जोडणीची मागणी केलेली नाही.

वरील प्रमाणे मुद्दा क्र. १ व २ चे उत्तर देण्यात येवून खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

- १) ग्राहकाची तक्रार अंशतः मंजूर करण्यात येत आहे.
- २) वितरण कंपनी उप विभाग जत यांनी ग्राहकास कृती मानके विनियम २००५, परिशिष्ट अ मधील तरतुदीनुसार दि. १.८.२०१० ते दि. ११.११.२०१० या कालावधीतील १४ आठवड्यांच्या विलंबापोटी प्रति आठवडा रु. १००/- या प्रमाणे एकूण रु. १४००/- भरपाई द्यावी. सदर रकमेचे दोन बिलिंग सायकलमध्ये समायोजन करून उर्वरित रक्कम ग्राहकास रोखीने अथवा चेकने द्यावी.
- ३) ग्राहकाची नुकसान व मानसिक त्रासापोटी रु. ५०००/- भरपाई वि.प.कडून मिळावी ही मागणी फेटाळण्यात येत आहे.
- ४) खर्चाबाबत आदेश नाही.
- ५) सदर आदेशाची अंमलबजावणी केल्याचे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम २००६ ८.७ नुसार वि.प. यांनी मंचास कळवावे.
- ४) या निर्णयाविरुद्ध तक्रारदार यांना अपील करावयाचे असलेस त्यांना आदेशाच्या तारखेपासून ६० दिवसांचे आंत मा. विद्युत लोकपाल, केशवा, बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा (पूर्व), मुंबई यांजकडे करता येईल.

दिनांक :

(बी. जी. पवार)

अध्यक्ष

श्री. जी.बी.पानकर, सदस्य सचिव

:

श्री. जी. सी. लेले, ग्राहक सदस्य

:

एकमताच्या / बहुमताच्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्यात यावी.

